

Regeldruk MKB- indicatorbedrijven in drie sectoren

Overkoepelend rapport onderzoek
regeldruk mkb

18 maart 2025

A2400032110.D5.2

Inhoudsopgave

Managementsamenvatting	3
Introductie	5
Aanpak en methode	7
Factsheets onderzochte sectoren	10
Analyse regeldruk	14
Overkoepelend overzicht verplichtingen	19
Conclusie	30

1.

Management- samenvatting

Dit overkoepelende rapport biedt inzicht in de regeldruk binnen het mkb en bevat praktische handvatten voor vermindering hiervan

Achtergrond

- In opdracht van het ministerie van Economische Zaken heeft KPMG onderzoek uitgevoerd naar de regeldruk van mkb-ondernemingen in drie sectoren, de chemische maakindustrie, de automotive-sector (subsector autodealers) en de financiële adviessector. Doel is om inzicht te krijgen in de regeldruk en te komen tot praktische handvatten voor vermindering hiervan.

Aanpak en methode

- Voor het bepalen van de regeldruk is de methodiek van het MKB-indicatorbedrijf gebruikt: een fictief bedrijf zodanig gemodelleerd dat het voldoet aan het overgrote deel van de wettelijke verplichtingen in een sector. Voor het MKB-indicatorbedrijf is per sector in kaart gebracht aan welke verplichtingen deze moet voldoen. Om inzicht te krijgen in de regeldrukkosten voor deze verplichtingen is het Standaard Kosten Model (SKM) gebruikt. Deze methodiek gaat na welke stappen/handelingen een ondernemer moet uitvoeren om verplichtingen na te leven, en hoeveel tijd en welke uitgaven hiermee gepaard gaan. Daarnaast is per verplichting de werkbaarheid van de verplichtingen in kaart gebracht op basis van ervaren complexiteit, doorlooptijd en dienstverlening.
- In samenwerking met de brancheverenigingen zijn per sector zeven of acht referentiebedrijven geworven die qua omvang en type dienstverlening aansluiten bij de kenmerken van het MKB-indicatorbedrijf. Van deze bedrijven zijn de gegevens in het SKM per verplichting verzameld. Door middel van interviews zijn deze gegevens vervolgens verdiept. Op basis hiervan is het MKB-indicatorbedrijf 'geladen' met verplichtingen, waarbij waar nodig is gecorrigeerd voor de omvang en het type dienstverlening van het MKB-indicatorbedrijf. De bevindingen zijn in een validatiesessie met geïnterviewde bedrijven, 'nieuwe' bedrijven en de brancheverenigingen getoetst. Ook zijn in deze sessie mogelijkheden en voorstellen voor vermindering van de regeldruk besproken.
- Dit overkoepelende rapport bevat een sectoroverstijgend overzicht van de (ervaren) regeldruk in de drie onderzochte sectoren en bevat praktische handvatten voor vermindering hiervan.

Analyse en resultaten

- Op de indicatorbedrijven zijn 64 tot 80 wettelijke verplichtingen van toepassing, het merendeel hiervan is structureel van aard. De regeldrukkosten per MKB-indicatorbedrijf in de chemische maakindustrie, de automotive-sector en de

financiële adviessector bedragen respectievelijk circa € 494.000, € 54.000 en € 98.000 per jaar. Van de verplichtingen die zijn geanalyseerd in de drie sectoren beoordelen ondernemers 84% als redelijk of goed werkbaar en 16% als slecht of niet werkbaar.

Conclusie en aanbevelingen

- Ondernemers in de drie onderzochte sectoren ervaren op verschillende vlakken substantiële regeldruk. Onder meer bij verplichtingen met betrekking tot het inventariseren en evalueren van risico's, het milieu, (langdurige) ziekte en ontslag wordt veel regeldruk ervaren. De belangrijkste sectoroverstijgende aanbevelingen voor potentiële vermindering van de regeldruk zijn:
  - Wees terughoudend met de Nederlandse invulling van EU-regelgeving. Zo vult Nederland met de verplichte externe toetsing van de RI&E de EU-regelgeving strenger in dan diverse andere landen. Het schrappen hiervan verlicht de regeldruk voor ondernemers substantieel. Ook bij de vakbekwaamheidseisen (de PE-examens) in de financiële adviessector lijkt Nederland de regelgeving strenger te interpreteren dan andere EU-landen. Vermindering van regeldruk is hier mogelijk door een aanpak te onderzoeken gebaseerd op studiepunten in plaats van examens.
  - Onderzoek het toepassen van meer proportionaliteit bij wet- en regelgeving die voor veel regeldruk zorgt en als minder goed werkbaar wordt ervaren. Overweeg op basis van de uitkomsten van de evaluatie het aanpassen van de wetgeving. Ondernemers ervaren diverse verplichtingen als niet-proportioneel, zoals de eisen rondom de opslag van gevaarlijke en brandbare stoffen en de procedure rondom het re-integreren van zieke werknemers. Het toepassen van meer proportionaliteit bij deze verplichtingen kan de regeldruk voor ondernemers sterk verminderen.
  - Onderzoek de mogelijkheden om kleine ondernemers uit te zonderen van verplichtingen die voor veel regeldruk zorgen. Verschillende verplichtingen leiden met name bij kleine(re) ondernemers tot hoge regeldruk, omdat deze vanwege de omvang de specifieke deskundigheid vaak niet in huis hebben. Door aanpassingen of uitzonderingen voor kleine ondernemers kan bijvoorbeeld bij de RI&E (door een vereenvoudigde procedure voor kleine bedrijven in te richten) en het opstellen van de jaarrekening (door de grenswaarden voor de controleplicht te verhogen) de regeldruk worden vermindert.

2.

Introductie

KPMG is gevraagd de regeldruk in het mkb te onderzoeken aan de hand van drie sectoren en te komen tot handvatten voor vermindering

Achtergrond en aanleiding

- In 2022-2023 is in opdracht van het ministerie van Economische Zaken en Klimaat een onderzoek uitgevoerd naar de regeldruk op het niveau van ondernemers in verschillende sectoren. Dit onderzoek richtte zich op zes sectoren: winkelambacht, retail, horeca, metaal, bouw en voedselproductie. Doel van het onderzoek was om zowel de meetbare als de merkbare regeldruk in kaart te brengen op het niveau (beleving) van de ondernemer, in zes sectoren die als indicatief gelden voor het brede mkb. Het onderzoek maakte gebruik van het MKB-indicatorbedrijf, een analyse-instrument voorgesteld door MKB-Nederland.
- Uit analyse van de zes onderzochte sectoren is gebleken dat bedrijven te maken hebben met een aanzienlijke hoeveelheid verplichtingen. Vooral kleinere ondernemers ondervinden moeite bij het verkrijgen van inzicht in de geldende verplichtingen. Ongeveer 20% van deze verplichtingen wordt als slecht of niet werkbaar ervaren, vanwege aspecten als tijdsbesteding, kosten, complexiteit, doorlooptijd en dienstverlening. Bovendien zijn sommige verplichtingen dusdanig complex dat externe deskundigen nodig zijn om aan de wet te voldoen. Dit leidt tot extra hoge regeldrukkosten. Ook is geconstateerd dat wettelijke verplichtingen een grotere financiële impact hebben op kleinere mkb-ondernemers, met name als het gaat om sociale verplichtingen (zoals ontslag, ziekte en arbeidsongeschiktheid).
- Het ministerie van Economische Zaken (EZ) heeft KPMG gevraagd het onderzoek uit te breiden naar drie andere sectoren: de chemische maakindustrie, de automotive-sector (subsector autodealers) en de financiële adviessector. De betrokken brancheverenigingen, respectievelijk Mengend Nederland, BOVAG en Adfiz, hebben zich bereid verklaard om deel te nemen aan dit vervolgonderzoek. Per sector heeft KPMG een deelrapport opgesteld. Daarnaast is een overkoepelend rapport opgesteld, waarin de nadruk ligt op regeldruk van sectoroverstijgende verplichtingen en voorstellen voor vermindering hiervan.

Doel van dit overkoepelende rapport

- Het doel van dit overkoepelende rapport is om een sectoroverstijgend overzicht te bieden van de regeldrukkosten en de werkbaarheid van verplichtingen in de drie onderzochte sectoren, en te komen tot praktische handvatten voor vermindering van de regeldruk.

Leeswijzer

In hoofdstuk 3 is de aanpak van het onderzoek beschreven, evenals de methodiek die is gebruikt om de regeldruk te bepalen voor de MKB-indicatorbedrijven. Hoofdstuk 4 beschrijft vervolgens per sector het geselecteerde MKB-indicatorbedrijf en een overzicht van de resultaten van de onderzoeken naar deze sectoren.

In hoofdstuk 5 is de regeldruk geanalyseerd en aangegeven hoe de verschillende verplichtingen de regeldruk beïnvloeden. Uit het onderzoek komt een overzicht van verplichtingen naar voren waar maatregelen voor vermindering van de regeldruk de meeste impact maken, deze lichten we toe in hoofdstuk 6. Tenslotte geeft hoofdstuk 7 een conclusie van de onderzoeksbevindingen.

3.

Aanpak en methode

Door middel van het analyse-instrument MKB-indicatorbedrijf heeft KPMG onderzoek uitgevoerd naar de regeldruk in het mkb

Aanpak

- KPMG heeft onderzoek uitgevoerd om inzicht te krijgen in de regeldruk in het mkb en te komen tot praktische handvatten voor vermindering. Om te komen tot gedegen onderzoekresultaten is deskresearch uitgevoerd, zijn interviews afgenomen met bedrijven in de drie onderzochte sectoren (de chemische maakindustrie, de automotive-sector en de financiële adviessector) en hebben validatiesessies plaatsgevonden. Voor het bepalen van de regeldruk is de methodiek van het MKB-indicatorbedrijf (zie kader rechts) gebruikt. Gedurende het traject heeft regelmatig afstemming plaatsgevonden met de opdrachtgever en de brancheverenigingen.

Deskresearch en voorbereiding

- Op basis van analyse van CBS-data en gegevens uit sectorspecifieke onderzoeken zijn, in samenwerking met de brancheverenigingen, de MKB-indicatorbedrijven voor de drie sectoren samengesteld. Door middel van meta-analyse van diverse bronnen zijn de verplichtingen als gevolg van wet- en regelgeving voor de MKB-indicatorbedrijven vastgesteld. Vervolgens is per verplichting de handeling geïdentificeerd die nodig is om aan de verplichtingen te voldoen.
- De verplichtingen zijn gecategoriseerd en geïntegreerd in het Standaard Kosten Model (SKM, zie pagina 9 voor toelichting). Voor de sectoroverstijgende verplichtingen zijn de kosten op basis van deskresearch en data-analyse, in samenwerking met de brancheverenigingen, vooraf ingevuld. Daarnaast is een interviewleidraad opgesteld ter voorbereiding op de interviews.

Interviews

- In samenwerking met de brancheverenigingen zijn per sector zeven of acht referentiebedrijven geselecteerd voor deelname aan het onderzoek. Hierbij is gefocust op bedrijven die qua omvang en type dienstverlening aansluiten bij het profiel van het indicatorbedrijf van de respectievelijke sector. De referentiebedrijven hebben gegevens aangeleverd om met het SKM de regeldrukkosten uit te rekenen per verplichting. In interviews zijn deze kosten gevalideerd en aangevuld.

Analyse en rapportage

- Door analyse van de input van de referentiebedrijven zijn de MKB-indicatorbedrijven 'geladen' met verplichtingen. De input is waar nodig gecorrigeerd voor de omvang en het type dienstverlening van de MKB-indicatorbedrijven. Op

basis van deze analyse zijn we gekomen tot voorlopige bevindingen voor de MKB-indicatorbedrijven. De sectorspecifieke en sectoroverstijgende bevindingen hebben we per sector in validatiesessies met twee of drie referentiebedrijven, een of twee 'nieuwe' bedrijven en vertegenwoordigers van de brancheverenigingen getoetst. In deze sessies zijn de voorlopige bevindingen gevalideerd en zijn mogelijkheden voor vermindering van de regeldruk besproken.

- De belangrijkste sectoroverstijgende bevindingen uit de drie onderzochte sectoren zijn samengebracht tot een overkoepelend rapport. Dit rapport is in concept besproken met het ministerie van Economische Zaken en een begeleidingscommissie bestaande uit vertegenwoordigers van ministeries die verantwoordelijk zijn voor de diverse verplichtingen.

Toelichting MKB-indicatorbedrijf

- Het MKB-indicatorbedrijf is een analyse-instrument dat model staat voor bedrijven die binnen een deel van een bepaalde sector werkzaam zijn. Het is een fictief bedrijf, zodanig gemodelleerd dat het dient te voldoen aan het overgrote deel van de verplichtingen (peildatum 1 juli 2024).
- Binnen een sector is vaak sprake van bedrijven die in omvang verschillen. Ook kunnen de activiteiten binnen een sector verschillend zijn. Het principe van het MKB-indicatorbedrijf is erop gericht om inzicht te geven in de regeldruk van zoveel mogelijk wettelijke verplichtingen waarmee de sector te maken heeft. Bij de keuze van het MKB-indicatorbedrijf staat dus het aantal verplichtingen dat van toepassing is centraal.
- Hoe groter de verschillen tussen de bedrijven binnen een sector zijn, hoe groter de kans dat het MKB-indicatorbedrijf niet alle verplichtingen van de hele sector afdekt. De berekende regeldruk van het MKB-indicatorbedrijf is dus geen gemiddelde van de sector. Dat zou geen recht doen aan de verschillen binnen een sector en is onderzoekstechnisch niet verantwoord. De berekende regeldruk geeft wel een indicatie van de regeldruk waar een bedrijf binnen de sector tegenaan kan lopen, maar kan tussen bedrijven onderling dus in omvang verschillen.
- De regeldruk van het MKB-indicatorbedrijf is per verplichting beoordeeld aan de hand van (1) de regeldrukkosten en (2) de werkbaarheid (zie pagina 9 voor toelichting).

Om de regeldruk van de MKB-indicatorbedrijven te berekenen maken we gebruik van het Standaard Kosten Model (SKM)

Regeldrukkosten

Om inzicht te krijgen in de kosten van wet- en regelgeving maakt dit onderzoek gebruik van het Standaard Kosten Model (SKM)¹. Deze methodiek is uniform van opzet en wordt typisch gebruikt voor het inschatten van regeldrukkosten. Het SKM gaat in dit geval ex post na welke stappen een ondernemer moet maken om verplichtingen te kunnen naleven, en hoeveel tijd en welke uitgaven hiermee gepaard gaan. Voor de berekening van de regeldrukkosten worden de volgende variabelen die ten grondslag liggen aan een handeling vermenigvuldigd (zie figuur 1):

- **Tijdsbesteding:** Het intern bestede aantal uren per handeling.
- **Uurtarief:** Het tarief per uur dat wordt gebruikt om de arbeidskosten voor de uitvoering van een handeling te berekenen.
- **Out-of-pocketkosten:** De directe jaarlijkse kosten die gemaakt worden voor het uitvoeren van bepaalde handelingen. Voorbeelden hierbij zijn portokosten, inhuur van externe deskundigen (accountants, juristen), en de aanschaf van diensten als een energielabel. Bij out-of-pocketkosten kan sprake zijn van afschrijving over een bepaalde periode, bijvoorbeeld als het gaat om investeringen in energiebesparende maatregelen. Deze zijn in het onderzoek verrekend naar kosten op jaarbasis.
- **Frequentie:** De frequentie waarin de activiteiten plaatsvinden, bijvoorbeeld één keer per jaar, één keer in x jaar of meerdere keren per jaar.
- **Business-as-usual (BaU):** De kosten zijn gecorrigeerd voor de mate waarin een ondernemer deze als bedrijfseigen kosten ervaart. Wanneer een ondernemer een verplichting ook zou uitvoeren zonder dat deze verplicht is, is sprake van BaU. De regeldrukkosten van een verplichting is het deel dat geen BaU is.

Werkbaarheid

Naast de regeldrukkosten wordt in het onderzoek gekeken naar de werkbaarheid van een verplichting. De werkbaarheid omvat – naast tijd en kosten – de volgende drie factoren:

- **Complexiteit:** Omvat hoe complex het is voor een ondernemer om te voldoen aan een bepaalde verplichting. Als het doel van een verplichting niet duidelijk is, en/of niet duidelijk is hoe aan de verplichting te voldoen, kan dit leiden tot geen of meer beperkte naleving (“undercompliance”).
- **Dienstverlening:** In sommige gevallen hebben ondernemers extra uitleg of hulp nodig over hoe zij aan deze verplichtingen kunnen voldoen. Als een overheidsorganisatie de ondernemer onvoldoende ondersteunt, kan dit tot onvrede leiden en de regeldruk verhogen.
- **Doorlooptijd:** Heeft betrekking op situaties waarin een verplichting een interactie met een overheidsorganisatie vereist. Als het lang duurt om aan verplicht te voldoen, bijvoorbeeld omdat een overheidsorganisatie een beslissing moet nemen, kan dit de regeldruk verhogen.

De mate van werkbaarheid is in dit onderzoek verdeeld over de volgende vier categorieën:

- **Goed werkbaar:** De verplichting is uitvoerbaar door de organisatie zelf. Dit hoeft overigens niet te betekenen dat de verplichting geen tijd of geld kost, maar wel dat de verplichting goed binnen de bedrijfsprocessen past.
- **Redelijk werkbaar:** De verplichting is uitvoerbaar door de organisatie zelf, maar het kost wel de nodige moeite of ergernis. Vanwege efficiencyvoordelen kunnen ondernemers ervoor kiezen deze verplichting uit te besteden aan een derde partij.
- **Slecht werkbaar:** Ondernemers ervaren verschillende knelpunten bij de uitvoering van de verplichting. Vaak is de verplichting alleen uitvoerbaar met hulp, inhuur of ondersteuning van derden.
- **Niet werkbaar:** De verplichting is niet uitvoerbaar op de wijze waarop dat is voorgeschreven.

Figuur 1. Schematische weergave berekening regeldrukkosten (SKM)

1	Kosten per handeling = P	[Tijdbesteding * Uurtarief] + Out-of-pocketkosten
2	Aantal handelingen per jaar = Q	Frequentie
3	Business-as-usual (BaU)	% BaU
4	Regeldrukkosten per handeling	$P * Q * [100\% - \% BaU]$

4.

Factsheets onderzochte sectoren

Het MKB-indicatorbedrijf in de chemische maakindustrie ervaart primair regeldruk als gevolg van sectorspecifieke verplichtingen

MKB-indicatorbedrijf chemische maakindustrie

- Het familiebedrijf Van der Berg Mengbedrijf is actief in de chemische mengindustrie en is gevestigd in Almere. Het bedrijf is gespecialiseerd in het mengen en produceren van industriële en decoratieve verven. Het bedrijf bedient een breed scala aan klanten, waaronder consumenten, professionals en industrie. De producten die Van der Berg Mengbedrijf mengt zijn verf- en coatingproducten waarvan een deel bacterie- en schimmelbestendig is. Daarvoor maken ze gebruik van biociden. Om te kunnen voldoen aan de wet- en regelgeving op het gebied van chemische stoffen (mengen, meten, registreren en etiketteren) heeft het bedrijf twee fte in dienst die hiervan het grootste deel op zich nemen.

Kenmerken MKB-indicatorbedrijf

	Chemisch mengbedrijf in verf en coatings
	Eén vestiging met opslag
	B2B en consumenten, primair in Nederland
	55 fte
	€ 15 miljoen omzet per jaar
	250 producten

Analyse en resultaten chemische maakindustrie

- Op het MKB-indicatorbedrijf van de chemische maakindustrie zijn 80 sectoroverstijgende en sectorspecifieke wettelijke verplichtingen van toepassing. De jaarlijkse regeldrukkosten voor het MKB-indicatorbedrijf bedragen circa € 494.000. Verplichtingen die specifiek van toepassing zijn op de sector veroorzaken 56% van de totale regeldrukkosten.
- Ondernemers ervaren de meeste regeldruk als gevolg van sectorspecifieke verplichtingen. De verplichtingen rondom zeer zorgwekkende stoffen, biociden en controles van arbeidsmiddelen en installaties kosten veel tijd en moeten vaak door externe deskundigen worden uitgevoerd, wat zorgt voor hoge regeldrukkosten.

Top 10 verplichtingen waar maatregelen voor regeldruk meeste impact maken

1	Zeer zorgwekkende stoffen (ZZS) minimalisatie aantonen/ berekenen/ meten
2	Het doorbetalen loon bij ziekte (langdurig verzuim via verzekering)
3	Toelating voor verkoop en gebruik van biociden
4	Het voldoen aan REACH-verplichtingen: het maken van VIB's en registreren van chemische stoffen
5	Het indelen en etiketteren van chemische mengsels
6	Keuringen van installaties
7	Het opstellen van de jaarrekening
8	Het laten keuren van arbeidsmiddelen
9	Het voldoen aan extra arbo-regels voor bedrijven die chemische stoffen in hun productieproces gebruiken boven de drempelwaarde (ARIE)
10	Het voldoen aan eisen op het gebied van opslag van verpakte gevaarlijke en brandbare stoffen

Het MKB-indicatorbedrijf in de automotive-sector ervaart zowel regeldruk als gevolg van sectorspecifieke als van sectoroverstijgende verplichtingen

MKB-indicatorbedrijf automotive-sector

- Autodealer Van der Zanden is een vestiging van een dealerbedrijf in Dordrecht met een breed aanbod aan mobiliteitsdiensten. Het bedrijf is officieel dealer van een bekend automerk en biedt zowel nieuwe voertuigen als occasions aan. De aftersales-afdeling speelt een belangrijke rol binnen het bedrijf. Hier worden onderhoud en reparaties uitgevoerd door een team van gekwalificeerde monteurs. Daarnaast verhuurt en leaset Van der Zanden auto's aan zowel zakelijke als particuliere klanten. Tevens is er een eigen schadeherstelafdeling bij deze vestiging aanwezig. Op het terrein bevinden zich ook een wasplaats en een brandstofstation.

Kenmerken MKB-indicatorbedrijf

	Onafhankelijk autodealerbedrijf
	Eén vestiging
	Merkgebonden
	Zakelijk en particulier
	18 fte
	€ 19 miljoen omzet per jaar

Analyse en resultaten automotive-sector

- Op het MKB-indicatorbedrijf van de chemische maakindustrie zijn 76 sectoroverstijgende en sectorspecifieke wettelijke verplichtingen van toepassing. De jaarlijkse regeldrukkosten voor het MKB-indicatorbedrijf bedragen circa € 54.000. Verplichtingen die specifiek van toepassing zijn op de sector veroorzaken 41% van de totale regeldrukkosten.
- Ondernemers ervaren zowel door sectorspecifieke als door sectoroverstijgende verplichtingen regeldruk. Met name bij verplichtingen met betrekking tot de veiligheid en gezondheid van medewerkers en verplichtingen rondom het milieu wordt veel regeldruk ervaren.

Top 10 verplichtingen waar maatregelen voor regeldruk meeste impact maken

1	Het opstellen van een RI&E, het opvolgen en vastleggen van actiepunten en het instrueren van medewerkers
2	Het voldoen aan eisen op het gebied van opslag van verpakte gevaarlijke en brandbare stoffen
3	Het laten keuren van APK equipment
4	Het doorlopen van een ontslagprocedure bij ontslag met wederzijds goedvinden
5	Het opstellen van de jaarrekening
6	Het nemen van maatregelen omtrent milieubelastende activiteiten
7	Het betalen van een transitievergoeding voor een werknemer
8	Het re-integreren van een zieke werknemer
9	Het scheiden en registreren (banden, accu's) van bedrijfsafval
10	Het meewerken aan uitvragen van het CBS

Het MKB-indicatorbedrijf in de financiële adviessector ervaart primair regeldruk als gevolg van sectorspecifieke verplichtingen

MKB-indicatorbedrijf financiële adviessector

- Het onafhankelijk advieskantoor Financieel advies Elst en omstreken is een familiebedrijf dat ruim 30 jaar bestaat. Het advieskantoor is actief in verschillende segmenten. Zo adviseert en bemiddelt het kantoor in alle type particuliere verzekeringen, van autoverzekeringen tot rechtsbijstand. Een belangrijk deel van de werkzaamheden is klanten bijstaan die schade hebben en hierbij zorgen voor een goede afhandeling. Ook hypotheek is een belangrijk segment voor het kantoor. Als bemiddelaar tussen de klant en de hypotheekverstrekker, kijkt de adviseur welke hypotheek het best aansluit bij de klantsituatie en begeleidt deze het volledige proces. Daarnaast adviseert het kantoor regelmatig particuliere klanten op het gebied van sparen en beleggen.

Kenmerken MKB-indicatorbedrijf

	Financieel advieskantoor met generalistische dienstverlening
	Eén vestiging
	Particulier (focus) en mkb
	5 fte
	€ 740.000 omzet per jaar

Analyse en resultaten financiële adviessector

- Op het MKB-indicatorbedrijf in de financiële adviessector zijn 64 sectoroverstijgende en sectorspecifieke wettelijke verplichtingen van toepassing^a. De jaarlijkse regeldrukkosten voor het MKB-indicatorbedrijf bedragen ruim € 98.000. Verplichtingen die specifiek van toepassing zijn op de sector veroorzaken 77% van de totale regeldrukkosten.
- Ondernemers in de financiële adviessector ervaren momenteel, als gevolg van de vele verplichtingen, onvoldoende ruimte voor de eigen inbreng als professional. Met name bij de verplichtingen waar ondernemers voorafgaand aan, tijdens en na afloop van het klantproces aan moeten voldoen, alsook de verplichtingen om adviesdiensten te kunnen leveren, wordt veel regeldruk ervaren.

Top 10 verplichtingen waar maatregelen voor regeldruk meeste impact maken

1	Voldoen aan de vakbekwaamheidseisen (incl. PE-examens) en ter beschikking stellen trainingen, opleidingen en cursussen
2	Inwinnen van gegevens financiële positie, kennis, ervaring, doelstellingen en risicobereidheid van klanten
3	Actieve provisietransparantie bij schadeverzekeringen
4	Voldoen aan Wft-informatieplicht, bijhouden en doorgeven wezenlijke wijzigingen in wetgeving of productinformatie
5	Verstekken van de IPID (Standaardinformatiedocument)
6	Hypotheekaanvraag toetsen aan hypotheeknormen
7	Precontractuele informatie actueel houden, beschikbaar stellen op eigen website en verstrekken aan klant
8	Informatieverstrekking aan klanten over duurzaamheid van beleggingsproducten
9	Het betalen van een transitievergoeding aan een werknemer
10	Uitleg geven bij maatwerk als niet wordt voldaan aan de hypotheeknormen

Noot: (a) Enkele sectorspecifieke verplichtingen in de financiële adviessector (onder meer omtrent pre-contractuele informatie) zijn samengevoegd om het onderzoek werkbaar te houden.

5.

Analyse regeldruk

Op de indicatorbedrijven zijn 64 tot 80 verplichtingen van toepassing, het merendeel is structureel van aard

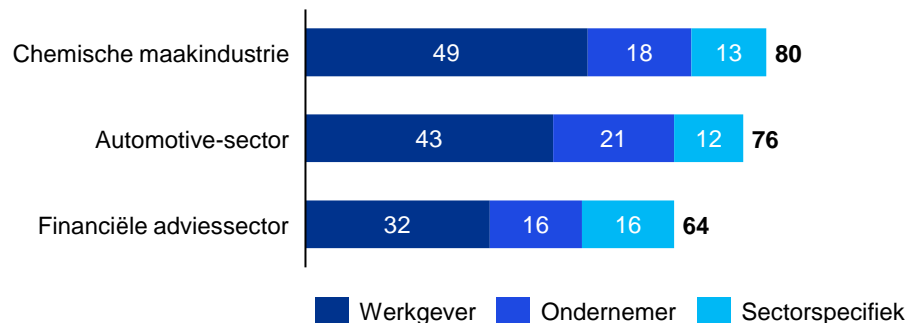
Voor het meten van de regeldruk is per sector een overzicht van de wettelijke verplichtingen opgesteld. 44 verplichtingen zijn op alle drie de indicatorbedrijven van toepassing. De wettelijke verplichtingen zijn onderverdeeld in de volgende hoofdcategorieën (zie figuur 2):

- **Werkgeversverplichtingen:** Dit zijn diverse wettelijke verplichtingen die aan werkgevers worden opgelegd. Voorbeelden hiervan zijn regelgeving rondom arbeidsovereenkomsten en het waarborgen van een veilige en gezonde werkomgeving. Deze verplichtingen zijn sectoroverstijgend en van toepassing op alle werkgevers in Nederland.
- **Ondernemersverplichtingen:** Hieronder vallen verplichtingen die voor elke onderneming gelden, ongeacht of deze al dan niet personeel in dienst hebben. Voorbeelden hiervan zijn het opstellen van de jaarrekening en verplichtingen met betrekking tot privacy (AVG). Deze verplichtingen zijn sectoroverstijgend en van toepassing op de meeste mkb-bedrijven.
- **Sectorspecifieke verplichtingen:** Dit zijn verplichtingen die specifiek zijn voor de betreffende sectoren. Deze verplichtingen zijn op basis van deskresearch en in samenwerking met de brancheverenigingen opgesteld.

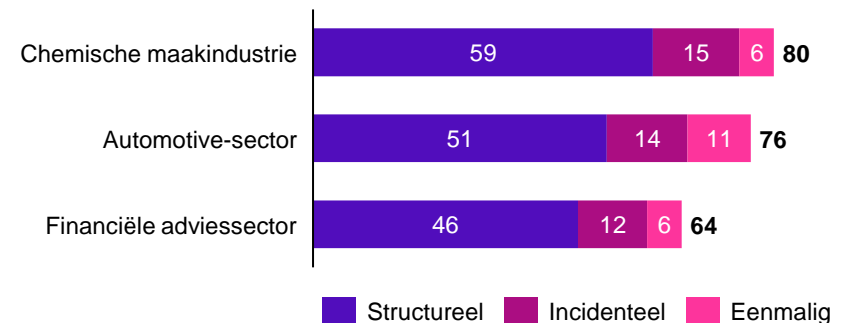
Naast de verdeling van de wettelijke verplichtingen naar hoofdcategorie zijn de verplichtingen tevens ingedeeld naar de frequentie waarin een ondernemer de verplichting uitvoert (zie figuur 3):

- **Structurele verplichtingen:** Deze verplichtingen zijn terugkerend en moeten op regelmatige basis, zoals jaarlijks of periodiek, worden nagekomen. Voorbeelden hiervan zijn het voeren van de loonadministratie (iedere maand) en het opstellen van de jaarrekening (ieder jaar).
- **Incidentele verplichtingen:** Omvat verplichtingen die soms voorkomen. Deze verplichtingen kunnen ontstaan door bijzondere situaties, bijvoorbeeld het re-integreren van een langdurige zieke werknemer. Door het tijdelijke karakter heeft de ondernemer beperkt ervaring met hoe hieraan te voldoen.
- **Eenmalige verplichtingen:** Verplichtingen die ondernemers slechts één keer moeten uitvoeren in de levenscyclus van een bedrijf. Voorbeelden hiervan zijn de vereisten voor de oprichting van de onderneming of het aanvragen van een energielabel.

Figuur 2. Verdeling verplichtingen per MKB-indicatorbedrijf naar hoofdcategorie^a

Figuur 3. Verdeling verplichtingen per MKB-indicatorbedrijf naar frequentie

Noot: (a) Enkele sectorspecifieke verplichtingen in de financiële adviessector (onder meer omtrent pre-contractuele informatie) zijn samengevoegd om het onderzoek werkbaar te houden.

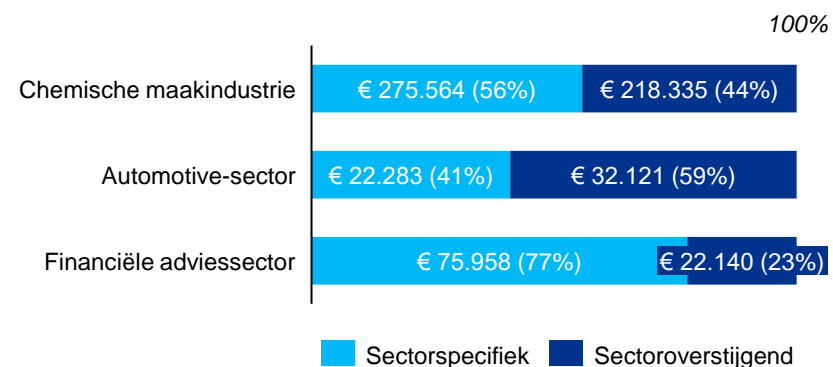
Van de onderzochte sectoren kent de financiële adviessector – afgezet tegen de omvang – de hoogste regeldrukkosten

- Uit het onderzoek blijkt dat de regeldrukkosten per MKB-indicatorbedrijf in de chemische maakindustrie, de automotive-sector en de financiële adviessector respectievelijk circa € 494.000, € 54.000 en € 98.000 per jaar bedragen. Figuur 4 laat zien hoe deze regeldruk impact heeft op de winst van de ondernemingen. Daarnaast toont de figuur de regeldrukkosten afgezet tegen het aantal fte.
- De getoonde regeldrukkosten zijn uitsluitend gebaseerd op de kosten verbonden aan het naleven van de wettelijke verplichtingen, exclusief operationele bedrijfseigen kosten (de zogenaamde 'business-as-usual', zie pagina 9). Hoewel deze laatste noodzakelijk zijn om aan wetgeving te voldoen, beschouwen ondernemers ze niet als onderdeel van de regeldruk en zijn deze kosten niet meegenomen in de berekening van de regeldruk. Met name in de automotive-sector zien ondernemers veel van de wettelijke verplichtingen (grotendeels) als business-as-usual.
- Onderstaande figuur toont de verhouding tussen de regeldrukkosten voor sectorspecifieke en sectoroverstijgende verplichtingen. Sectorspecifieke verplichtingen maken een relatief groot deel uit van de totale hoeveelheid verplichtingen. In de chemische maakindustrie zorgen deze verplichtingen voor 56% van de regeldrukkosten, in de automotive-sector voor 41% en in de financiële adviessector voor 77%.
- Van de onderzochte sectoren kent de financiële adviessector – afgezet tegen het aantal fte – de hoogste regeldrukkosten (zie figuur 4). Dit kan worden verklaard doordat dat deze sector sterk gereguleerd is, onder meer door de regelgeving met betrekking tot advisering en bemiddeling van hypotheken. Sectorspecifieke verplichtingen veroorzaken hier dan ook het grootste deel van de regeldrukkosten (zie figuur 5).

Figuur 4. Verhouding financiële resultaten en regeldruk per MKB-indicatorbedrijf

	Chemische maakindustrie	Automotive-sector	Financiële adviessector
Omzet	€ 15.000.000	€ 19.000.000	€ 740.000
Totale bedrijfskosten (excl. regeldruk)	€ 13.606.001	€ 18.429.249	€ 478.426
Regeldrukkosten	€ 493.999	€ 54.404	€ 98.098
Winst	€ 900.000	€ 516.347	€ 163.476
Fte	55	18	5
Regeldrukkosten per fte	€ 8.982	€ 3.022	€ 19.620

Figuur 5. Verhouding sectorspecifieke en sectoroverstijgende verplichtingen

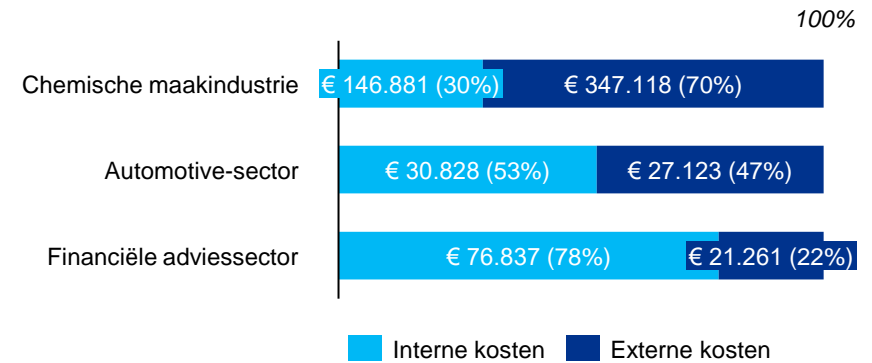

De verhouding tussen interne kosten (intern gemaakte uren) en externe kosten (out-of-pocketkosten) verschilt sterk tussen de sectoren

Om de onderliggende oorzaak voor de regeldrukkosten te bepalen, is gekeken naar de verdeling tussen interne en externe kosten. Uit figuur 6 blijkt dat interne kosten per MKB-indicatorbedrijf in de chemische maakindustrie, de automotive-sector en de financiële adviessector respectievelijk circa 30%, 53% en 78% van de totale regeldrukkosten bedragen. Deze zijn berekend door de tijdsbesteding in uren te vermenigvuldigen met het gemiddeld uurtarief van de werknemer of ondernemer die belast is met deze taken. Externe kosten, de zogenoemde out-of-pocketkosten, vormen het resterende deel van de totale regeldrukkosten. Ondernemers maken onder meer out-of-pocketkosten voor de volgende zaken:

- **Arbodienst, Arboarts of Arbo-deskundige:** Neemt taken over van de werkgever op het gebied van re-integratie en verzuim.
- **Accountant:** Controleert de jaarrekening.
- **Salarisadministratiekantoor:** Behandelt voor sommige ondernemers de administratie van de salarissen.
- **Jurist/advocaat:** Het inschakelen van een arbeidsjurist of advocaat in geval sprake is van een arbeidsgeschil, bijvoorbeeld bij het doorlopen van een ontslagprocedure.
- **Softwarepakketten:** Worden bijvoorbeeld gebruikt voor de registratie van arbeidstijden en de salarisadministratie (indien deze niet is uitbesteed).
- **Transitievergoeding:** Omvat het betalen van een wettelijke vergoeding aan werknemers bij ontslag.
- **Trainingen, opleidingen en examens:** Om erkende diploma's en certificaten rondom vakbekwaamheid te behalen.

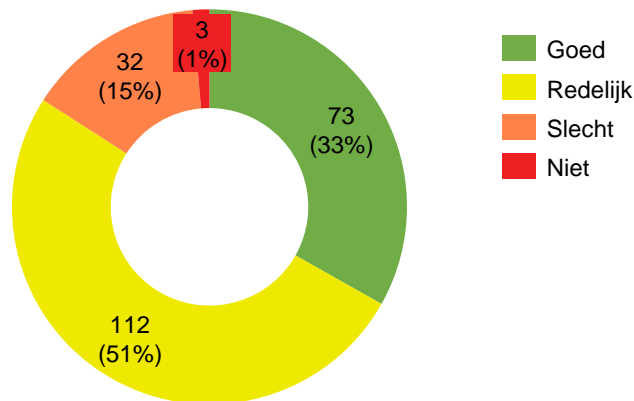
Figuur 6. Verhouding interne versus externe kosten regeldruk

Ondernemers ervaren diverse verplichtingen, zoals rondom privacy en de relatie tussen werkgever en werknemer, vaak als niet of slecht werkbaar

- Figuur 7 toont de beoordeling van de werkbaarheid van alle verplichtingen in de onderzochte sectoren^a. Van de verplichtingen die zijn geanalyseerd in de drie sectoren wordt 84% beoordeeld als redelijk of goed werkbaar en 16% als slecht of niet werkbaar.
- Figuur 8 toont verplichtingen die ondernemers vaak als niet of slecht werkbaar zien. Zes van de negen verplichtingen hebben hiervan betrekking op privacy of de relatie tussen werkgever en werknemer. Hierbij valt op dat dit voor ondernemers vaak verplichtingen zijn die verder af staan van het primaire proces van de onderzochte sectoren. Het toepassen van de verplichting komt daarmee bovenop de reguliere bedrijfsvoering, waardoor vaak externe deskundigheid nodig is. Dit laatste, in combinatie met ervaren complexiteit om naleving te borgen, zorgt voor een slechte werkbaarheid.

Figuur 7. Werkbaarheid alle verplichtingen onderzochte sectoren

Noot: (a) Ondernemers hebben de verplichtingen die voor hen van toepassing zijn beoordeeld op een schaal van 1 (goed werkbaar) tot 4 (niet werkbaar). Zie pagina 9 voor een toelichting op deze begrippen.

Figuur 8. Verplichtingen die ondernemers vaak als niet of slecht werkbaar zien

Verplichting	Meest genoemde knelpunten
Het hebben van een functionaris voor gegevensbescherming	De onbekendheid van (kleine) ondernemers met regelgeving rondom privacy, vergt daarom veel uitzoekwerk en/of het inschakelen van een externe deskundige.
Het uitvoeren van een arbeidsgezondheidskundig onderzoek	Moet altijd worden uitgevoerd door een externe deskundige.
Het begeleiden van niet-functionerende werknemers	Vraagt uitgebreide dossiervorming.
Het re-integreren van een zieke werknemer	Het incidentele karakter in combinatie met de uitgebreide procedure die de werkgever conform de Wet verbetering poortwachter moet doorlopen.
Het aantonen van de naleving van de privacyregels	De onbekendheid van (kleine) ondernemers met regelgeving rondom privacy, vergt daarom veel uitzoekwerk en/of het inschakelen van een externe deskundige.
Het informeren van klanten over de verwerking van hun persoonsgegevens	De onbekendheid van (kleine) ondernemers met regelgeving rondom privacy, vergt daarom veel uitzoekwerk en/of het inschakelen van een externe deskundige.
Het uitvoeren van energiebesparende maatregelen	De veelheid aan betrokken instanties en loketten, zoals de gemeente, de omgevingsdienst en verschillende subsidieverstrekende organisaties.
Het meewerken aan uitvragen van het CBS	De hoge frequentie, de complexiteit van de vragen en onduidelijkheid over de nut en noodzaak.
Het opstellen van een RI&E, het opvolgen en vastleggen van actiepunten en het instrueren van medewerkers	De complexiteit (waardoor in veel gevallen een externe deskundige nodig is), de onduidelijkheid over de toegevoegde waarde en de verplichting van externe toetsing.

6.

**Overkoepelend
overzicht
verplichtingen**

Uit het onderzoek volgt een overzicht van verplichtingen waar maatregelen voor regeldrukvermindering de meeste impact kunnen maken

- Om te komen tot een integraal beeld van verplichtingen waar maatregelen voor regeldrukvermindering de meeste impact maken, is nagegaan welke verplichtingen per sector tot de hoogste regeldruk leiden en waar overeenkomsten zijn tussen de onderzochte sectoren. Per sector is gekeken naar de top 20 verplichtingen met de hoogste regeldrukkosten. Dit heeft geleid tot een sectoroverstijgend overzicht van verplichtingen waarvoor maatregelen voor de vermindering van de regeldruk de grootste impact zouden kunnen maken. Het overzicht is opgesteld naar cluster, met als uitgangspunt dat een cluster op minimaal twee van de drie onderzochte sectoren van toepassing is. Het gaat in totaal om 13 verplichtingen verdeeld over 7 clusters (zie figuur 9).

Figuur 9. Overzicht verplichtingen

Cluster	Verplichting	In top 20 sector
A. RI&E en ARIE	A1. Het opstellen van een RI&E, het opvolgen en vastleggen van actiepunten en het instrueren van medewerkers	
	A2. Het voldoen aan extra arbo-regels voor bedrijven die chemische stoffen in hun productieproces gebruiken boven de drempelwaarde (ARIE)	
B. Opslag gevaarlijke stoffen	B1. Het voldoen aan eisen op het gebied van opslag van verpakte gevaarlijke en brandbare stoffen	
C. Ontslag	C1. Het doorlopen van een ontslagprocedure bij ontslag met wederzijds goedvinden	
	C2. Het betalen van een transitievergoeding voor een werknemer	
D. Jaarrekening	D1. Het opstellen van de jaarrekening	
E. Langdurig zieke werknemers	E1. Het re-integreren van een zieke werknemer	
	E2. Het doorbetalen loon bij ziekte (langdurig verzuim via verzekering)	
F. Keuring installaties en arbeidsmiddelen	F1. Het laten keuren van arbeidsmiddelen	
	F2. Keuringen van installaties	
	F3. Het laten keuren van APK equipment	
G. Vakbekwaamheidseisen	G1. Het behalen van erkende diploma's en certificaten	
	G2. Voldoen aan de vakbekwaamheidseisen (incl. PE) en ter beschikking stellen trainingen, opleidingen en cursussen	

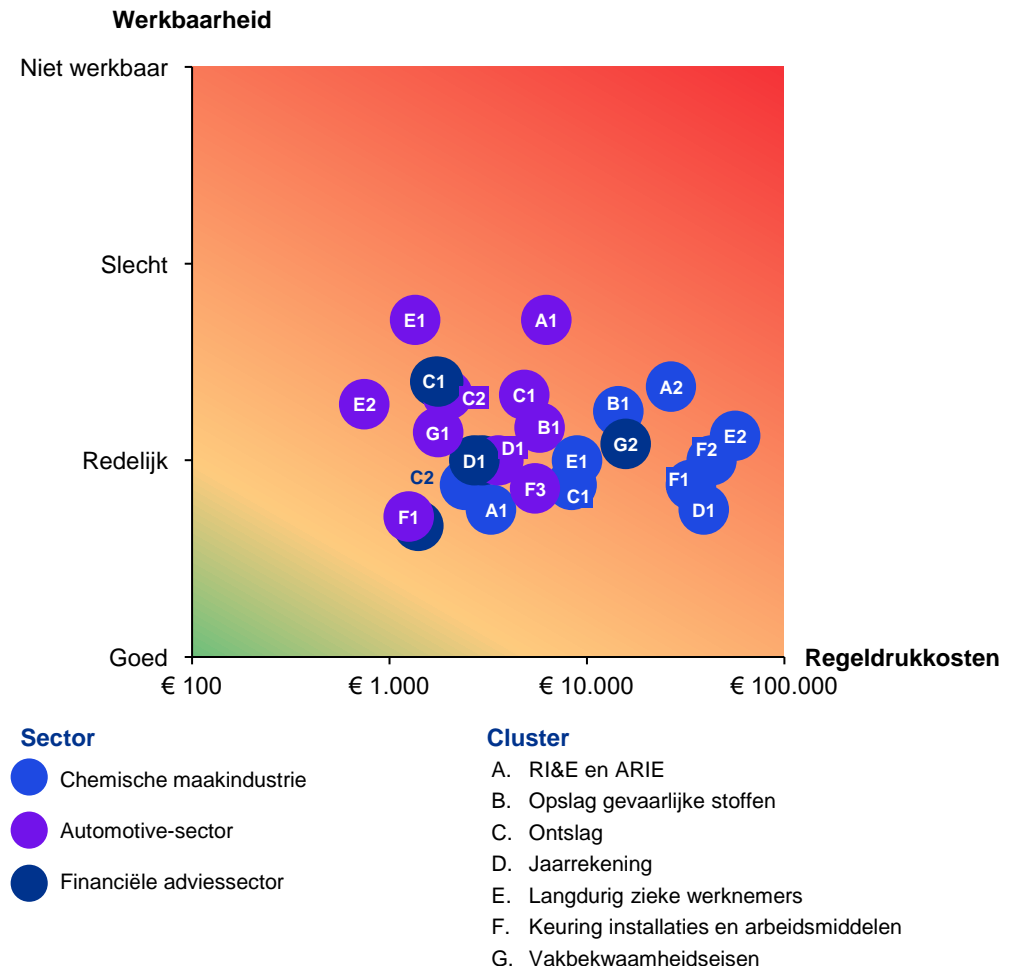
 Chemische maakindustrie Automotive-sector Financiële adviessector

Het overzicht bestaat uit verplichtingen die hoge regeldrukkosten met zich meebrengen en in veel gevallen tevens minder goed werkbaar zijn

Figuur 10 toont het overzicht van verplichtingen waar maatregelen voor regeldrukvermindering de meeste impact maken in een matrix. De matrix presenteert de regeldrukkosten (in € per jaar) op de horizontale as en de werkbaarheid van de verplichtingen, van goed tot niet werkbaar, op de verticale as.

- **Hoge regeldrukkosten, niet werkbaar** (rechtsboven in de matrix): Dit zijn verplichtingen met hoge regeldrukkosten en ondernemers ervaren deze vaak als onpraktisch of onwerkbaar. Het reduceren van deze verplichtingen zal dan ook een direct en significant effect hebben op de ervaren regeldruk en de regeldrukkosten.
- **Lage regeldrukkosten, goed werkbaar** (linksonder in de matrix): Dit zijn verplichtingen waarvan de kosten laag zijn en die ondernemers over het algemeen als goed werkbaar ervaren. Maatregelen om de regeldruk van deze verplichtingen te reduceren, zullen over het algemeen minder effect hebben.
- **Hoge regeldruk, goed werkbaar** (rechtsonder in de matrix): Dit zijn verplichtingen met hoge regeldrukkosten, die ondernemers toch als goed werkbaar beschouwen. Hoewel maatregelen voor vermindering minder merkbaar kunnen zijn, kunnen deze de financiële positie van het bedrijf versterken.
- **Lage regeldruk, niet werkbaar** (linksboven in de matrix): Dit zijn verplichtingen waarvan de kosten laag zijn, maar die ondernemers als lastig of onwerkbaar ervaren. Dit kan komen door onduidelijkheid in de regelgeving of de slechte integratie met bedrijfsinformatie of -activiteiten. Het terugdringen van deze regeldruk is merkbaar omdat dit de efficiëntie verbetert en de irritatie bij ondernemers vermindert.

Figuur 10. Matrix regeldrukkosten versus werkbaarheid overzicht verplichtingen

Per verplichting lichten we de onderliggende factoren van de regeldrukkosten en werkbaarheid toe, en komen met voorstellen voor vermindering

- Op de volgende pagina's lichten we per cluster het overzicht van verplichtingen toe waar maatregelen voor regeldrukvermindering het meeste impact maken. Per verplichting beschrijven we welke wet- en regelgeving hieraan ten grondslag ligt.
- We gaan in op de onderliggende factoren van de regeldrukkosten per jaar en de werkbaarheid. Op deze manier verklaren we waarom verplichtingen tot hoge regeldrukkosten leiden en/of slecht werkbaar zijn. De regeldrukkosten per jaar zijn opgebouwd uit tijdsbesteding (aantal bestede uren vermenigvuldigd met het aantal handelingen per jaar), out-of-pocketkosten, waarbij tevens rekening wordt gehouden met de mate waarin de verplichting als business-as-usual wordt gezien^a. De werkbaarheid is opgebouwd uit complexiteit, dienstverlening en doorlooptijd. Zie pagina 9 voor een definitie van de onderliggende factoren. Een overzicht van de regeldrukkosten en werkbaarheid van specifieke verplichtingen op sectorniveau is te vinden in de betreffende sectorrapporten.
- We komen met een voorstel voor vermindering van de regeldruk, met toelichting op de haalbaarheid van het voorstel. Bij sommige clusters en verplichtingen lijkt een vermindering van de regeldruk relatief eenvoudig te realiseren, bij andere verplichtingen is dit complexer, bijvoorbeeld omdat de verplichting direct voortkomt uit Europese regelgeving.

Noot: (a) Het interne uurtarief is op de volgende pagina's niet expliciet toegelicht als onderliggende factor van de regeldrukkosten, omdat deze slechts in zeer beperkte mate verklarend zijn voor de hoogte van de regeldrukkosten.

Vermindering regeldruk mogelijk door schrappen externe toetsing RI&E, stimuleren branche-RI&E's, en evalueren noodzaak ARIE

Cluster A. RI&E en ARIE

A1. Het opstellen van een RI&E, het opvolgen en vastleggen van actiepunten en het instrueren van medewerkers

De Risico-Inventarisatie en -Evaluatie (RI&E) omvat het systematisch in kaart brengen van de risico's op de werkplek en het evalueren van mogelijke gevolgen, om vervolgens de maatregelen vanwege die risico's op te nemen in een plan van aanpak. In de Arbowet staat geen termijn omtrent de geldigheid van de RI&E. Wel moet een RI&E altijd actueel zijn. De RI&E is een Nederlandse invulling van de Europese Kaderrichtlijn 89/391. *Wet: Arbowet, Artikel 5.*

A2. Het voldoen aan extra arbo-regels voor bedrijven die chemische stoffen in hun productieproces gebruiken boven de drempelwaarde (ARIE)

De ARIE (aanvullende risico-inventarisatie en -evaluatie) is een Nederlandse verplichting voor bedrijven die met gevaarlijke stoffen werken. Voor ARIE-plichtige bedrijven gelden zwaardere eisen dan de standaard RI&E. Zo moeten ze een veiligheidsbeheersysteem en een intern noodplan hebben. *Wet: Arbowet en ARIE-regeling.*

Regeldrukkosten

- **Tijdsbesteding:** Ondernemers besteden tot circa 80 uur per jaar aan het opstellen van de RI&E en het opvolgen hiervan, onder meer afhankelijk van de grootte en aard van het bedrijf. Ondernemers ervaren het opvolgen en vastleggen van actiepunten en het instrueren van medewerkers als arbeidsintensief. Ondernemers die aan de ARIE moeten voldoen besteden hier tot circa 180 uur aan. Met name het volgen van trainingen en opleidingen en het uitvoeren van een risico-inventarisatie en stoffeninventarisatie kost veel tijd.
- **Out-of-pocketkosten:** Ondernemers huren externe deskundigen in bij de RI&E, waarbij de kosten kunnen oplopen tot circa € 2.000 per jaar. Indien een bedrijf meer dan 25 werknemers heeft of geen sprake is van een erkende branche-RI&E moet de RI&E daarnaast periodiek extern getoetst worden. Voor de ARIE maken ondernemers daarbovenop tot circa € 16.000 aan kosten aan externe deskundigen.
- **Business-as-usual:** Ondernemers geven aan dat zij ook zonder RI&E en ARIE periodiek de risico's in kaart zouden brengen. De RI&E en ARIE komen volgens ondernemers echter bovenop andere verplichtingen rondom veiligheid, waardoor zij deze slechts in beperkte mate als bedrijfseigen zien.

Werkbaarheid

- **Complexiteit:** Ondernemers ervaren de benodigde kennis om een RI&E en ARIE op te stellen en op te volgen als complex en specialistisch. Om compliant te zijn huren bedrijven vaak een externe partij in. Om aan de ARIE te voldoen moeten ondernemers daarnaast softwarepakketten aanschaffen die helpen de veiligheid te monitoren.
- Ondernemers ervaren bij de RI&E de administratie van gevaarlijke stoffen als slecht werkbaar, onder meer vanwege de verplichting om een overzicht bij te houden van alle gevaarlijke stoffen die worden gebruikt, met hierin toelichting wat te doen bij calamiteiten. Ook ervaren ondernemers dat bij bepaalde veiligheidsvoorschriften de verantwoordelijkheid volledig bij de werkgever wordt gelegd, terwijl ook de werknemer hier een rol in heeft.
- **Dienstverlening:** Ondernemers ervaren de ARIE als ingewikkeld. Ondernemers geven aan dat overheid niet of nauwelijks ondersteunt in de uitvoering van de regeling. Vanuit de Arbodienst ervaren ze wisselende focuspunten, waardoor het lastig is om de verbeteringen door te voeren.
- **Doorlooptijd:** n.v.t.

Voorstel voor vermindering regeldruk

- Ondernemers ervaren regeldruk door de RI&E en ARIE als gevolg van complexiteit, onduidelijkheid over de toegevoegde waarde en de verplichting van externe toetsing van de RI&E. De RI&E en ARIE zijn Nederlandse invullingen van EU-richtlijnen rondom de veiligheid en gezondheid van werknemers. In diverse EU-landen worden deze echter lichter ingevuld¹. Een vermindering van de (ervaren) regeldruk is als volgt mogelijk:
  - Onderzoek het schrappen van de verplichte externe toetsing van de RI&E. Hiermee vult Nederland de EU-regelgeving strenger in dan onder meer Zweden, Denemarken en Frankrijk, waar externe toetsing en/of externe inwinning van advies niet verplicht is¹. Ook kan worden gedacht aan het vereenvoudigen van de RI&E voor kleine bedrijven met beperkte risico's^a.
  - Stimuleer (mkb-breed) het gebruik van branche-RI&E's en vergroot de bekendheid van de bestaande ondersteuning vanuit de overheid, zoals het Steunpunt RI&E (Rie.nl).
  - Evalueer de noodzaak van de ARIE naast de RI&E. Een aanpassing aan de RI&E voor chemische stoffen helpt mogelijk het doel van de ARIE te bereiken zonder extra regelgeving.

Meer proportionaliteit en verkleinen verschillen tussen regio's kan regeldruk door eisen rondom opslag van gevaarlijke stoffen verminderen

Cluster B. Opslag gevaarlijke stoffen

B1. Het voldoen aan eisen op het gebied van opslag van verpakte gevaarlijke en brandbare stoffen

De opslag van verpakte gevaarlijke stoffen moet voldoen aan PGS 15 (publicatiereeks gevaarlijke stoffen). Dit omvat inventarisatie van alle gevaarlijke stoffen die in een bedrijf aanwezig zijn, gemaakt worden of vrijkomen. *Wet: Omgevingswet en publicatiereeks gevaarlijke stoffen.*

Regeldrukkosten

- **Tijdsbesteding:** Ondernemers in de automotive-sector en de chemische maakindustrie besteden jaarlijks circa 100 tot 150 uur aan het voldoen aan de eisen rondom de opslag van verpakte gevaarlijke en brandbare stoffen. Ondernemers besteden onder meer veel tijd aan het opzetten en inrichten van de opslag. Daarnaast wordt vooral tijd besteed aan het uitvoeren van onderhoud en keuringen. Ook het controleren of ze voldoen aan de eisen voor opslag vergt veel tijd.
- **Out-of-pocketkosten:** Ondernemers in de automotive-sector maken jaarlijks gemiddeld circa € 6.000 aan out-of-pocketkosten voor investeringen in opslagfaciliteiten voor gevaarlijke en brandbare stoffen. Voor ondernemers in de chemische maakindustrie kan dit oplopen tot € 50.000 per jaar. Daarnaast worden in beide sectoren jaarlijks kosten gemaakt voor het controleren en laten keuren van de faciliteiten.
- **Business-as-usual:** Ondernemers beschouwen het veilig opslaan van gevaarlijke en brandbare stoffen als onderdeel van de reguliere bedrijfsvoering. Zonder de verplichting zouden ze echter een aantal investeringen niet doen en mogelijk minder frequent keuren en controleren.

Werkbaarheid

- **Complexiteit:** Ondernemers in beide sectoren geven aan dat het veel tijd kost om te onderzoeken hoe regelgeving moet worden toegepast^a. Daarnaast ervaren ondernemers met vestigingen op meerdere locaties verschillen in de controle tussen de betrokken omgevingsdiensten. Door de ene omgevingsdienst wordt de regelgeving aanzienlijk strenger geïnterpreteerd dan door de andere omgevingsdienst.
- Ondernemers in de automotive-sector geven aan dat zij de meeste stoffen in relatief kleine hoeveelheden bezitten, maar dat aan dezelfde regelgeving moet worden voldaan als bij grote hoeveelheden. Er wordt hierbij ervaren dat de richtlijnen zijn ingericht op grotere hoeveelheden. Hierdoor wordt de verplichting als niet-proportioneel beschouwd.
- Ondernemers in de chemische maakindustrie geven daarnaast aan dat de te hanteren eisen soms onduidelijk zijn. Zo wordt bij ADR 9 een ondergrens van 1.000 kilogram gehanteerd vanuit de Bal (Besluit activiteiten leefomgeving) en 250 kilogram vanuit Arbeidsveiligheid¹.
- **Dienstverlening:** n.v.t.
- **Doorlooptijd:** n.v.t.

Voorstel voor vermindering regeldruk

- De PGS komt tot stand op basis van een uitvoerig proces en de Handreiking Beoordeling gelijkwaardigheid PGS-maatregelen biedt bedrijven de mogelijkheid om af te wijken van de maatregelen. Desondanks beschouwen ondernemers de regelgeving op punten als niet-proportioneel en worden verschillen ervaren in de vereisten en controles tussen regio's. Een vermindering van de regeldruk is mogelijk op de volgende wijze:
  - Onderzoek het toepassen van meer proportionaliteit binnen de PGS. Boven een bepaalde drempelwaarde moet in alle gevallen aan dezelfde eisen worden voldoen, ongeacht hoever men hierboven zit. Ondernemers verlangen dat meer wordt gekeken naar de praktijk. Denk hierbij aan een vrijstelling in geval een klein aantal stoffen de drempelwaarde in beperkte mate overschrijft. Mogelijk kan hierbij gebruik worden gemaakt van (de mogelijkheden binnen) de Handreiking Beoordeling gelijkwaardigheid PGS-maatregelen.
  - Vereenvoudig en harmoniseer de (interpretatie van) vereisten en voorschriften voor opslagfaciliteiten op nationaal niveau. Ondernemers ervaren dat de lokale brandweer of omgevingsdiensten aanvullende eisen stellen of controles uitvoeren, gebaseerd op specifieke lokale risico's. Het vereenvoudigen en harmoniseren van de voorschriften op nationaal niveau kan de regeldruk verminderen.

Regeldruk bij ontslag en bijbehorende procedures is het gevolg van incidentele karakter, vergt vaak het inschakelen van externe deskundige

Cluster C. Ontslag

C1. Het doorlopen van een ontslagprocedure bij ontslag met wederzijds goedvinden

Het volgen van de juiste procedure bij ontslag met wederzijdse instemming van werkgever en werknemer. *Burgerlijk Wetboek, Boek 7, Artikel 670b.*

C2. Het betalen van een transitievergoeding voor een werknemer

Het betalen van een wettelijke vergoeding aan werknemers bij ontslag. *Wet werk en zekerheid, Artikel 7:673.*

Regeldrukkosten

- **Tijdsbesteding:** Ondernemers besteden per geval gemiddeld circa 20 tot 40 uur aan het doorlopen van een ontslagprocedure bij ontslag met wederzijds goedvinden. De frequentie waarin dit voorkomt is primair afhankelijk van de omvang van het bedrijf. De tijd wordt besteed aan de administratieve handelingen rondom het doorlopen van de procedure. Bij het betalen van een transitievergoeding is de tijdsbesteding beperkt tot gemiddeld circa 2 uur per casus.
- **Out-of-pocketkosten:** Ondernemers maken per casus bij het doorlopen van een ontslagprocedure out-of-pocket-kosten van gemiddeld circa € 15.000 tot € 20.000 voor het inschakelen van een arbeidsjurist of advocaat en het betalen van de vaststellingsovereenkomst. Bij de transitievergoeding worden tot circa € 8.000 aan out-of-pocket-kosten gemaakt het voor betalen van een vergoeding, afhankelijk van de hoogte van het salaris en de duur van het dienstverband.
- **Business-as-usual:** Ondernemers zien het incidenteel doorlopen van een ontslagprocedure grotendeels als bedrijfseigen. Bij de transitievergoeding ervaren ze in sommige gevallen beperkt nut en noodzaak, bijvoorbeeld als het gaat om ontslag binnen de proeftijd of bij het aflopen van een contract voor bepaalde tijd.

Werkbaarheid

- **Complexiteit:** Ondernemers ervaren dergelijke incidentele verplichtingen vaak als complex. Op het moment dat de verplichting zich voordoet moeten zij zich hier namelijk specifiek in verdiepen. Ondernemers geven hierbij aan beperkt op de hoogte zijn van de wet- en regelgeving omtrent ontslagprocedures en eventuele recente wijzigingen hierin. Om de juiste stappen te doorlopen bij een ontslagprocedure schakelen ondernemers in de regel een arbeidsjurist en/of advocaat in.
- Ondernemers ervaren het berekenen van de hoogte van de transitievergoeding als vrij complex. Ze geven aan dat het relatief veel controle vraagt om dit goed te doen. Ook hier geldt dat dit mede veroorzaakt wordt door het incidentele karakter van de verplichting.
- **Dienstverlening:** n.v.t.
- **Doorlooptijd:** n.v.t.

Voorstel voor vermindering regeldruk

- Vanwege het incidentele karakter van de verplichtingen lijkt het onvermijdelijk dat ondernemers regeldruk ervaren indien deze voorkomen. Daarnaast geven ondernemers aan in principe geen moeite te hebben met het doorlopen van ontslagprocedure en het betalen van de transitievergoeding op zich. Echter, bij het betalen van een transitievergoeding binnen de proeftijd en bij het aflopen van contracten voor bepaalde tijd wordt vanwege het beperkte bedrag slechts beperkt nut en noodzaak ervaren. Mogelijk kan de regeldruk worden verminderd door de verplichting van de transitievergoeding binnen de proeftijd en aan het einde van een contract voor bepaalde tijd te schrappen.

Door de grensbedragen voor de verplichting te verhogen, zouden kleine ondernemers tijd en kosten op de jaarrekening kunnen besparen

Cluster D. Jaarrekening

D1. Het opstellen van de jaarrekening

Ondernemers zijn verplicht jaarlijks een financiële verantwoording op te stellen, bestaande uit balans, winst- en verliesrekening en toelichting, en deze te deponeren bij de Kamer van Koophandel. *Burgerlijk Wetboek, Boek 2, Titel 9, Artikel 210 en 394.*

Regeldrukkosten

- **Tijdsbesteding:** Ondernemers besteden circa 30 tot 100 uur aan het opstellen van de jaarrekening. De verplichting vereist veel betrokkenheid van de ondernemer. Hierbij wordt onder meer tijd besteed aan het verzamelen van de gegevens en informatie over de financiën van de onderneming.
- Ondernemers verwachten dat de komende jaren de rapportageverplichtingen zullen toenemen, primair vanwege de (uitbreiding van de) EU-regelgeving omtrent duurzaamheidsrapportage. Overigens werkt de Europese Commissie momenteel (feb. 2025) aan het "Omnibus Vereenvoudigingspakket", gericht op het vereenvoudigen en samenvoegen van Europese vereisten voor duurzaamheidsrapportages.
- **Out-of-pocketkosten:** Kleinere ondernemers zonder controleplicht maken circa € 5.000 tot €10.000 aan out-of-pocketkosten voor de externe accountant die helpt bij het opstellen en controleren van jaarrekeningen. Indien de omzet groter is dan € 15 miljoen en het balanstotaal groter is dan € 7,5 miljoen (of sprake is van meer dan 50 medewerkers) gelden aanvullende rapportageverplichtingen, waaronder het door een externe accountant laten controleren van de jaarrekening. In dit geval kunnen de out-of-pocket-kosten oplopen tot circa € 70.000.
- **Business-as-usual:** Ondernemers geven aan dat de jaarrekening ook zonder de verplichting zou worden opgesteld. Echter, zonder de verplichting zou de jaarrekening minder gedetailleerd zijn.

Werkbaarheid

- **Complexiteit:** Het opstellen van een jaarrekening is voor veel kleine ondernemers complex, waardoor deze hiervoor een externe accountant inhuren.
- **Dienstverlening:** De overheid stelt enkele hulpmiddelen ter beschikking voor het opstellen van een jaarrekening. De Kamer van Koophandel, Belastingdienst en Ondernemersplein hebben stappenplannen, rekentools en trainingen beschikbaar. Daarnaast stimuleert de overheid het gebruik van Standard Business Reporting voor het digitaal deponeren van jaarrekeningen bij de KvK. Hierdoor ervaren ondernemers relatief weinig knelpunten met betrekking tot dienstverlening vanuit de overheid bij het opstellen van de jaarrekening.
- **Doorlooptijd:** n.v.t.

Voorstel voor vermindering regeldruk

- Een groot deel van de mkb-ondernemers zit boven de grens waarbij meer rapportageverplichtingen gelden. Dit betekent onder andere dat ze een volledige balans en winst- en verliesrekening moeten publiceren in plaats van een verkorte. Daarnaast moeten ze een directieverslag opstellen en een externe accountant de jaarrekening laten controleren. Onder de genoemde grensbedragen hoeft dat niet. Sinds begin 2024 zijn deze grenswaarden met 25% verhoogd. Voor veel ondernemers heeft dit geen verschil gemaakt. Het zou mkb-bedrijven helpen als de grens voor middelgrote bedrijven hoger ligt. Daarmee hoeven middelgrote ondernemers in mindere mate aan de verplichting te voldoen waarmee ze tijd en kosten kunnen besparen.

Ondernemers ervaren bij langdurig zieke werknemers regeldruk door uitvoerige procedure re-integratie en lange periode (2 jaar) van doorbetaling

Cluster E. Langdurig zieke werknemers

E1. Het re-integreren van een zieke werknemer

Actieve ondersteuning bieden aan werknemers om terug te keren naar hun werk na ziekte. *Wet verbetering poortwachter.*

E2. Het doorbetalen loon bij ziekte (langdurig verzuim via verzekering)

Het loon doorbetalen bij ziekte van een werknemer, eventueel aangevuld met een verzekering voor langdurig verzuim. *Wet: Burgerlijk Wetboek, Boek 7, Artikel 629 en Ziektewet.*

Regeldrukkosten

- **Tijdsbesteding:** Ondernemers besteden per casus circa 30 tot 60 uur aan het re-integreren van een zieke werknemer. De frequentie is afhankelijk van de omvang van het bedrijf en het type activiteiten. De tijdsbesteding heeft betrekking op het begeleiden van medewerkers, het opstellen van rapportages en het afstemmen met externe deskundigen. Het doorbetalen van loon bij (langdurige) ziekte vraagt minimale (administratieve) handelingen.
- **Out-of-pocketkosten:** Ondernemers maken bij het re-integreren van zieke werknemers jaarlijks tot circa € 15.000 aan out-of-pocketkosten voor het inhuren van een arbeidsdeskundige of re-integratiebureau. Bij het doorbetalen van loon bij langdurige ziekte maken ondernemers kosten voor de verzekering en het eigen risico. Ondernemers in de chemische maakindustrie zijn vaak niet verzekerd, omdat voor hen de kosten inclusief het eigen risico vaak niet opwegen tegen het zelf doorbetalen van het loon. Voor hen lopen de kosten op tot circa € 75.000.
- **Business-as-usual:** Ondernemers zien het re-integreren van zieke werknemers grotendeels als onderdeel van de reguliere bedrijfsvoering. Echter, zonder regelgeving zouden ze niet in alle gevallen een dergelijk uitgebreid proces doorlopen. Tevens zien ondernemers in de chemische maakindustrie doorbetaling van loon bij langdurige ziekte beperkt als bedrijfseigen, omdat ze de periode van doorbetaling (2 jaar voor min. 70%) als lang ervaren.

Werkbaarheid

- **Complexiteit:** Ondernemers ervaren bij incidentele verplichtingen zoals langdurig verzuim en re-integratie complexiteit, omdat men de inhoud van de verplichtingen ingewikkeld vindt en zich op het moment dat dit voorkomt zich hier specifiek in moeten verdiepen. Ondernemers geven namelijk aan beperkt op de hoogte zijn van regelgeving omtrent (langdurig) zieke werknemers en eventuele recente wijzigingen hierin. De begeleiding hiervan wordt daarom deels uitbesteed.
- Daarnaast benoemen ondernemers dat bij het re-integreren van zieke werknemers in alle gevallen dezelfde procedure moet worden doorlopen, ongeacht de casus. Voorbeeld hiervan is dat bij een beenbreuk als gevolg van een skivakantie dezelfde formele stappen moeten worden gevolgd als bij een medewerker die een beroerte krijgt. Het doel en de proportionaliteit hiervan is voor ondernemers niet duidelijk.
- **Dienstverlening:** n.v.t.
- **Doorlooptijd:** n.v.t.

Voorstel voor vermindering regeldruk

- De regeldruk bij het re-integreren van zieke werknemers is primair het gevolg van het incidentele karakter en de uitgebreide procedure. In eenvoudige casussen wordt de verplichting gezien als niet-proportioneel. Een vermindering van de regeldruk is mogelijk door het in overeenstemming met de werknemer inrichten van een vereenvoudigde procedure voor re-integratie bij 'lichte kwetsuren'.
- De periode waarin een ondernemers een langdurig zieke werknemer moet doorbetalen (minimaal 70%) is op dit moment 2 jaar. Voor deze periode moet ook een vervangende werknemer in dienst worden genomen. In Duitsland is deze periode bijvoorbeeld 6 weken. Het verkorten van de periode waarin een ondernemer een langdurig zieke werknemer doorbetaalt, verlaagt de kosten voor ondernemers en zorgt ervoor dat deze competitief blijven met Europese concurrenten.

Uniformering en betere samenwerking kan regeldruk in de chemische maakindustrie door verplichte, frequente keuringen verminderen

Cluster F. Keuring installaties en arbeidsmiddelen

F1. Het laten keuren van arbeidsmiddelen

Regelmatig laten inspecteren van gereedschappen en machines om de veiligheid te waarborgen (verplichting 8). *Wet: Arbeidsomstandighedenbesluit, Hoofdstuk 7.*

F2. Keuringen van installaties

Zorgen dat installaties, zoals elektrische systemen, periodiek gekeurd worden om veiligheid en naleving van regelgeving te waarborgen (verplichting 6). *Wet: Arbeidsomstandighedenbesluit, Hoofdstuk 3 en 7*

F3. Het laten keuren van APK equipment

Binnen de APK zijn diverse soorten apparatuur verplicht die jaarlijks of tweejaarlijks gekeurd moeten worden. Leveranciers van de apparatuur zijn vaak ook door NMi erkend als onderzoeksgerechtigde (keuringsinstantie) voor de apparatuur. Een door de RDW erkende organisatie moet daarnaast de hefinrichting jaarlijks controleren en certificeren. Voor APK 2 (lichte bedrijfswagens) is een hefbrug tot 3.500 kg vereist. *Wet: Regeling erkenning en keuringsbevoegdheid APK e.a.*

Regeldrukkosten

- **Tijdsbesteding:** Ondernemers in de chemische maakindustrie besteden gemiddeld circa 50 tot 100 uur aan het laten keuren van arbeidsmiddelen en installaties. Dit omvat het aanvragen en begeleiden van periodieke keuringen door erkende keuringsbedrijven en het initiëren van de nodige aanpassingen. In de automotive-sector vraagt met name het laten keuren van APK equipment een substantiële tijdsinvestering, gemiddeld circa 30 uur.
- **Out-of-pocketkosten:** De out-of-pocketkosten in de chemische maakindustrie kunnen oplopen tot circa € 75.000. In de automotive-sector bedragen deze gemiddeld circa € 20.000. De kosten hebben betrekking op externe partijen die keuringen uitvoeren en aanpassingen als gevolg daarvan.
- **Business-as-usual:** Ondernemers in de chemische maakindustrie zien de verplichtingen gedeeltelijk als bedrijfseigen. Zonder verplichting zouden ondernemers met name de keuringen aan arbeidsmiddelen niet of minder frequent laten plaatsvinden. Ondernemers in de automotive-sector zien de verplichtingen omtrent keuringen wel hoofdzakelijk als bedrijfseigen.

Werkbaarheid

- **Complexiteit:** Ondernemers in de automotive-sector geven aan dat het jaarlijks laten keuren van APK equipment weliswaar substantiële kosten met zich meebrengt, maar dat de regelgeving hieromtrent begrijpelijk en eenduidig is. De complexiteit wordt met name ervaren bij de afhankelijkheid van leveranciers.
- **Dienstverlening:** Ondernemers mogen de keuringen niet zelfstandig uitvoeren. Hiervoor moeten externe partijen worden ingehuurd.
- **Doorlooptijd:** Ondernemers in de chemische maakindustrie geven aan dat de doorlooptijd en frequentie voor keuringen van verschillende installaties en arbeidsmiddelen variëren. Zo moeten brandmeld- en blusinstallaties twee keer per jaar onafhankelijk gekeurd worden. Voor vloeren, leidingwerk en elektra gelden andere keuringsfrequenties. Deze frequenties worden bepaald op basis van risico-inventarisaties, de gebruiksintensiteit van de installaties en de eisen die in de vergunningen zijn vastgelegd.

Voorstel voor vermindering regeldruk

- Ondernemers in de chemische maakindustrie geven aan dat de regeldruk kan worden verlaagd door keuringen in bundels uit te voeren. Door de frequentie, tijdsbesteding en de uitvoerende instanties van keuringen te evalueren, kan worden onderzocht hoe deze efficiënter kunnen worden georganiseerd en beter op elkaar kunnen worden afgestemd. Dit zou bijvoorbeeld mogelijk zijn door keuringsdiensten nauwer te laten samenwerken, waardoor dubbele keuringen en herhaalde informatieverstrekking kunnen worden voorkomen. Dit bespaart zowel tijd als out-of-pocketkosten aan keuringen, doordat minder externe partijen hoeven te worden ingehuurd voor de uitvoering en rapportage van keuringen.
- Ondernemers in de automotive-sector ervaren de regeldruk met betrekking tot het laten keuren van APK equipment als relatief beperkt, ondanks de substantiële out-of-pocketkosten. De ervaren regeldruk speelt met name binnen de keten. Betere afstemming tussen autodealers en leveranciers kan deze verminderen.

Vakbekwaamheidseisen leiden in financiële adviessector tot hoge regeldrukkosten, meer praktijkgerichte aanpak kan deze verlagen

G. Vakbekwaamheidseisen

G1. Het behalen van erkende diploma's en certificaten

Omvat het behalen van diploma's en certificaten zoals APK keurmeester; certificaat f-gassen; LPG technicus; NEN 9140 vakbekwaam persoon; NEN 9140 voldoende onderricht persoon; LPK keurmeester; Tachograaf technicus. *Wet: Regeling erkenning en keuringsbevoegdheid APK, Regeling aanpassing voertuigen, BRL 200 e.a.*

G2. Voldoen aan de vakbekwaamheidseisen (incl. PE) en ter beschikking stellen trainingen, opleidingen en cursussen

De vakbekwaamheidseisen voor leidinggevendenden (IDD-regelgeving) en financieel adviseurs (Wft) betreffen het voorbereiden op het examen en het afleggen van het driejaarlijks periodieke examen (Permanente Educatie; PE) voor verschillende vergunningen binnen de financiële adviessector en het actueel houden van de beroepskwalificatie. Daarnaast moeten alle medewerkers met inhoudelijk klantcontact permanent actueel vakbekwaam zijn. Permanent actueel vakbekwaam betekent dat alle klantmedewerkers altijd op de hoogte zijn van actuele ontwikkelingen op hun vakgebied. *Wet op het financieel toezicht (Wft), Artikel 4:11 en 4:12.*

Regeldrukkosten

- **Tijdsbesteding:** In de onderzochte sectoren gelden verschillende sectorspecifieke verplichtingen rondom vakbekwaamheid^a:
  - Medewerkers van financiële advieskantoren besteden hier jaarlijks tot circa 60 uur aan. Ondernemers benoemen verder dat sommige medewerkers in de periode voorafgaand aan de examens minder productief zijn, vanwege de focus op en voorbereiding van het examen.
  - Medewerkers in de automotive-sector die zich bezighouden met onderhoud en reparatie besteden jaarlijks gemiddeld circa 10 tot 20 uur aan het voldoen aan vakbekwaamheidseisen.
- **Out-of-pocketkosten:** Ondernemers maken kosten voor examens, trainingen en opleidingen. De kosten hiervoor in de financiële adviessector bedragen circa € 3.000 tot € 4.000 per medewerker per jaar, in de automotive-sector circa € 300 tot € 600.
- **Business-as-usual:** Ondernemers in de financiële adviessector stellen dat zij ook zonder eisen trainingen en opleidingen ter beschikking zouden stellen, maar dat de PE-examens slechts in beperkte mate aansluiten bij de praktijk. Ondernemers in de automotive-sector zien de verplichting wel grotendeels als bedrijfseigen.

Werkbaarheid

- **Complexiteit:** Ondernemers in de financiële adviessector hebben zorgen over de hoge druk die het personeel ervaart bij het afleggen van PE-examens, omdat hun adviesbevoegdheid hiervan afhangt. Indien deze niet aan de eisen voldoen, mogen de betreffende medewerkers geen (klant)advieswerkzaamheden uitvoeren. Ondernemers zien de eisen, en specifiek de PE-examens, tevens als mogelijke belemmering voor de instroom van nieuw (jong) personeel in de sector.
- Ondernemers in de automotive-sector geven aan het belangrijk te vinden dat medewerkers gekwalificeerd zijn en ervaren geen substantiële complexiteit bij de eisen hieromtrent.
- **Dienstverlening:** Ondernemers in de financiële adviessector ervaren een kloof tussen de theoretische kennis die PE-examens toetsen en de praktische toepasbaarheid ervan in het dagelijkse werk. De inhoud (bijvoorbeeld eindtermen en toetstermen) van de examens is regelmatig veranderd op het moment van toetsen, en is in veel gevallen niet of slechts incidenteel van toepassing op de dagelijkse werkzaamheden (zeer specifieke Europese wetgeving).
- **Doorlooptijd:** n.v.t.

Voorstel voor vermindering regeldruk

- Momenteel geldt er in de financiële adviessector een dubbele norm: medewerkers moeten permanent actueel vakbekwaam zijn en daarnaast periodiek examens doen om adviesbevoegd te blijven. Met name bij de nut en noodzaak van de PE-examens zitten knelpunten. Evalueer daarom de huidige verplichtingen in de financiële adviessector, met specifiek aandacht voor:
  - De noodzaak van beide normen vanuit Europese regelgeving. Vanuit de sector wordt benoemd dat in andere Europese landen geen sprake is van PE-examens. Evalueer of PE-examens noodzakelijk zijn en voldoende aansluiten bij de praktische realiteit van het advieswerk. Onderzoek een aanpak gebaseerd op de permanent actuele vakbekwaamheid (bijvoorbeeld voldoen aan eisen door bijwonen kennissessies). Kijk bijvoorbeeld naar de accountancy-sector of andere sectoren met een systeem gebaseerd op studiepunten.
  - De mogelijkheid van vrijstellingen voor PE-examens in geval de medewerker reeds gelijkwaardige of betere opleidingsinspanningen heeft verricht.

Noot: (a) Het voldoen aan vakbekwaamheidseisen staat in de chemische maakindustrie niet in de top 20 verplichtingen met de hoogste regeldrukkosten en is daarom niet toegelicht op deze pagina.

7.

Conclusie

Vermindering regeldruk mogelijk door terughoudendheid NL bij invulling EU-regelgeving, meer proportionaliteit en uitzonderingen voor kleine bedrijven

Ondernemers in de drie onderzochte sectoren (de chemische maakindustrie, de automotive-sector en de financiële adviessector) begrijpen dat bij het zijn van ondernemer en werkgever bepaalde verplichtingen horen. De werkomgeving moet veilig zijn, werknemers moeten voldoen aan de juiste kwalificaties en zij moeten kunnen rekenen op hun werkgever bij ziekte. Momenteel ervaren ondernemers echter op verschillende vlakken substantiële regeldruk. Onder meer bij verplichtingen van ondernemers met betrekking tot het inventariseren en evalueren van risico's, het milieu, (langdurige) ziekte en ontslag wordt veel regeldruk ervaren. Ondernemers beoordelen gemiddeld 16% van de verplichtingen als slecht of niet werkbaar en 84% als redelijk of goed werkbaar.

Het onderzoek in de drie sectoren herbevestigt op diverse punten eerder onderzoek naar de regeldruk die mkb-ondernemers ervaren¹. Daarnaast komen de volgende sectoroverstijgende aanbevelingen voor vermindering van de regeldruk (opnieuw) naar voren:

- **Wees terughoudend met de Nederlandse invulling van EU-regelgeving.** Een deel van de verplichtingen die voor veel regeldruk zorgen is het gevolg van een Nederlandse invulling van EU-regelgeving. Zo is de Risico-Inventarisatie en -Evaluatie (RI&E) een Nederlandse vertaling van EU-richtlijnen rondom de veiligheid en gezondheid van werknemers. Onderdeel van de RI&E dat tot veel regeldruk leidt is de verplichte toetsing door externe deskundigen. In diverse EU-landen, waaronder Denemarken, Zweden en Frankrijk, is externe toetsing en/of externe inwinning van advies niet verplicht. Het schrappen hiervan verlicht de regeldruk voor ondernemers substantieel. Ook bij de vakbekwaamheidseisen (de PE-examens) in de financiële adviessector lijkt Nederland de EU-regelgeving strenger te interpreteren dan andere landen. De regeldruk hierbij is het gevolg van out-of-pocketkosten voor de diverse examens en de gevraagde tijdsinvestering van werknemers. Deze kan verminderd worden door een aanpak te onderzoeken met een systeem gebaseerd op studiepunten in plaats van examens.
- **Onderzoek het toepassen van meer proportionaliteit bij wet- en regelgeving die voor veel regeldruk zorgt en als minder goed werkbaar wordt ervaren.** Overweeg op basis van de uitkomsten van de evaluatie het aanpassen van de wetgeving. Ondernemers ervaren diverse verplichtingen als niet-proportioneel, zoals de eisen rondom de opslag van gevaarlijke en brandbare stoffen en de procedure rondom het re-integreren van zieke werknemers. Ondernemers verlangen dat meer wordt gekeken naar de praktijk in plaats van de theorie. De

opslag van gevaarlijke stoffen vraagt forse investeringen in opslagfaciliteiten. Mogelijk kan de regeldruk worden verminderd door vrijstellingen in geval een klein aantal stoffen de drempelwaarde in beperkte mate overschrijdt. De regeldruk bij het re-integreren van zieke werknemers kan worden verminderd door het inrichten van een vereenvoudigde procedure voor minder complexe gevallen, waardoor ondernemers minder tijd hoeven te besteden aan vastlegging en rapportage.

- **Onderzoek de mogelijkheden om kleine ondernemers uit te zonderen van verplichtingen die voor veel regeldruk zorgen.** Verschillende verplichtingen leiden met name bij kleine(re) ondernemers tot hoge regeldruk, omdat deze vanwege de omvang specifieke deskundigheid vaak niet in huis hebben. Zo wordt bijvoorbeeld het opstellen van de RI&E in veel gevallen als complex en specialistisch gezien. Hierdoor huren veel bedrijven hiervoor externe deskundigen in. De regeldruk kan hierbij worden verminderd door een vereenvoudigde procedure in te richten voor kleine bedrijven met beperkte risico's. Ook de controleplicht van de jaarrekening leidt tot hoge regeldrukkosten. Door de grensbedragen voor deze verplichting te verhogen, hoeven kleine(re) ondernemers minder tijd en kosten aan de jaarrekening te besteden.

Overigens beschouwen ondernemers veel (sectoroverstijgende) handelingen als onderdeel van de normale bedrijfsvoering. De (gemiddelde jaarlijkse) regeldrukkosten als gevolg van deze verplichtingen zijn daarom relatief laag. Voor deze verplichtingen moeten ondernemers bijvoorbeeld onafhankelijke keuringen en metingen uitvoeren of rapportages opstellen. Vanwege het structurele karakter van deze verplichtingen is het onvermijdelijk dat ondernemers kosten maken door deze wet- en regelgeving.

Ondernemers verwachten dat de regeldruk de komende jaren zal toenemen als gevolg van (nieuwe) EU-regelgeving. Dit heeft sectoroverstijgend met name betrekking op de uitbreiding van de Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD). CSRD vereist dat bedrijven verslag uitbrengen over de impact van hun bedrijfsactiviteiten op het milieu en de maatschappij². Onderdeel hiervan is dat bedrijven verplicht zijn de impact van hun volledige waardeketen in kaart te brengen. Mkb-ondernemers zijn zelf vaak niet CSRD-plichtig, maar zijn in veel gevallen wel onderdeel van de waardeketen van grotere bedrijven die moeten rapporteren. Bedrijven in de onderzochte sectoren verwachten daardoor dat CSRD de komende jaren tot substantiële regeldruk zal leiden. Overigens werkt de EU momenteel (feb. 2025) aan het "Omnibus Vereenvoudigingspakket", gericht op het vereenvoudigen en samenvoegen van de bestaande EU-vereisten voor duurzaamheidsrapportages³.

Some or all of the services described herein may not be permissible for KPMG audit clients and their affiliates or related entities.

kpmg.com/socialmedia

The information contained herein is of a general nature and is not intended to address the circumstances of any particular individual or entity. Although we endeavor to provide accurate and timely information, there can be no guarantee that such information is accurate as of the date it is received or that it will continue to be accurate in the future. No one should act on such information without appropriate professional advice after a thorough examination of the particular situation.

© 2025 KPMG Advisory N.V., a Dutch limited liability company and a member firm of the KPMG global organisation of independent member firms affiliated with KPMG International Limited, a private English company limited by guarantee. All rights reserved.

The KPMG name and logo are trademarks used under license by the independent member firms of the KPMG global organization.

Document Classification: KPMG Confidential